

1

Metinde, beden hücrelerinden
bütün kâinata kadar görülen ortak
özellik nedir?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 1

Her seviyede hikmetli bir düzen
ve ölçülü bir idare bulunduğu
vurgulanır.

2

Hücrelerdeki tedbirin bir emir ve kanuna bağlanması neyi ifade eder?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili

Cevap 2

Bu işleyişin rastgele değil, iradeli ve düzen kurucu bir yönetim altında olduğunu ifade eder.

3

Hücrelerdeki düzenin bedenle bağlantısı nasıl kuruluyor?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 3

Bedenin genel ihtiyaçlarını karşılayan düzenin küçük parçalarda da benzer şekilde sürdüğü belirtiliyor.

4

Âlemin bütünü hangi
benzetmelerle açıklanır?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 4

Düzenli bir ülke, bir şehir ve bir saray gibi tasvir edilir.

5

Âlemin bir memleket, şehir ve saraya benzetilmesi hangi yönü öne çıkarır?

Cevap 5

Bir merkezden yürütülen düzen,
amaçlı yerleşim ve uyum fikrini
öne çıkarır.

6

Parçaya göre şirk neden mantıken
mümkün görülmez?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 6

Çünkü en küçük varlık bile bütün kâinatla ilişkili olduğundan, çoklu ilah anlayışı düzeni açıklayamaz.

7

İnsanın yüzündeki ayırt edici
şeklin göklerin yaratılmasıyla
ilişkilendirilmesi neyi anlatır?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 7

Küçükte görülen ince sanat ile büyüğe hükmeden kudretin aynı olduğunu, yani yaratıcının tek olduğunu anlatır.

8

Metindeki delillere göre Allah'ın hangi sıfatları öne çıkmaktadır?

Cevap 8

Yaratıcılığı, her şeye gücünün yetmesi ve her şeyi idare eden vekil oluşu öne çıkar.

9

Verilen ayetler bu parçanın
sonucunda hangi hakikati
toparlar?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 9

Her şeyin yaratıcısının Allah
olduğu ve göklerin yerin
anahtarlarının O'nun elinde
bulunduğu hakikatini toparlar.

10

Parçada ilk olarak hangi gözlem yapılır?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 10

Varlığın en küçük kısmından en geniş alanına kadar planlı bir düzen bulunduğu gözlemlenir.

11

Hücrelerin yönetiminde “tedbir”
denmesi neye işaret eder?

Cevap 11

Orada ölçü, plan ve ihtiyaç hesabına göre işleyen bir düzen bulunduğuna işaret eder.

12

İhtiyaç anı için biriktirme fikri
neden delil olarak görülüyor?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 12

Çünkü geleceđi hesaba katan böyle bir düzen, ilim ve hikmet sahibi bir iradeyi düşündürür.

13

Hayvanlardaki düzen hangi yönden diğerlerinden ayrılarak anlatılır?

Cevap 13

Onlarda özellikle ikram edici bir besleme ve bakım öne çıkarılır.

14

Âlem neden bir saraya
benzetiliyor?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 14

Çünkü her tarafında amaçlı
yerleştirme, düzen ve yüksek
hikmetler bulunduğu
düşünüyor.

15

Parçada tevhid delili yalnız
büyüklükten mi çıkarılıyor?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 15

Hayır, hem küçüklükteki ince düzen hem de büyüklükteki kuşatıcı nizam birlikte delil yapıyor.

16

Bir zerre üzerinde gerçek anlamda
rububiyet sahibi olmak neden
bütün yıldızlara sahip olmayı
gerektirir?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 16

Çünkü en küçük unsur bile evrenin tamamıyla anlamlı bağlar içindedir ve bu bağları kurup sürdürmek bütüncül hâkimiyet ister.

17

Ayetlerin kâinatta büyük harflerle yazılı görülmesi mecazen ne anlatır?

Cevap 17

Evrenin her tarafının Allah'ın yaratıcı ve hâkim olduğunu açık delillerle ilan ettiğini anlatır.

18

“Akıl gözüyle görmek” ifadesi
burada nasıl anlaşılmalıdır?

Cevap 18

Duyu ile görülen düzenlerden düşünce yoluyla Allah'ın varlığına ve birliğine ulaşmak olarak anlaşılmalıdır.

19

Metinde kâinatı inceleme hangi
basamaktan hangi basamağa
doğru ilerliyor?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 19

En küçük canlı yapıdan başlayıp bütün âleme kadar yükselen bir inceleme yapılıyor.

20

Hücrelerin işleyişi neden sıradan bir biyolojik olay olarak görülmez?

Cevap 20

Çünkü onların içinde ihtiyaçları bilen ve ona göre tasarruf eden bir yönetim bulunduğu ifade edilir.

21

Kâinatın büyük parçalarına
bakıldığında hangi iki temel özellik
öne çıkarılır?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 21

Büyük hedeflere yönelik heybetli
bir sevk ve aydınlatma dikkat
çekmektedir.

22

Büyük kozmik unsurların belli gayeler için yönetilmesi hangi anlayışı reddeder?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 22

Başsız, amaçsız ve tesadüfî bir evren anlayışını reddeder.

23

“Muntazam memleket”
benzetmesi hangi fikri destekler?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 23

Merkezi bir idare, uyumlu işleyiş ve belirli amaçlar fikrini destekler.

24

Bir zerre ile yıldızlar arasında nasıl
bir ilişki kuruluyor?

lisans 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-
delili

Cevap 24

En küçük varlığın yönetimi bile bütün kâinatla bağlantılı görülür; bu yüzden parça üzerinde tam tasarruf, bütüne hâkimiyeti gerektirir.